

כיפה נגד כיפה

שתי דמויות מתגוששות על צלע הר טר- שים קירח. האחד נראה בשנות ה-20 לחייו, הוא מהיר ותזויתי, אחוז אמוק. לשני כיפה וזקן. הוא קצת מגושם בתנועותיו, בכל זאת הוא בן 56. הצעיר רעול פנים. כובע גרב שחור, אטום, מכסה את ראשו וצווארו. ביד ימינו סכין שלופה, בשמאלו אבן. הוא בועט בעוצמה בצל- עות האיש עם הזקן והכיפה. בעיטה אחת. ועוד אחת. ועוד אחת. הוא לופת אותו. המבוגר מצליח להשתחרר. הוא לא נס על חייו. הוא אווז בכיפה שנפלה ואז מנסה להרוף את התו- קף. רעול הפנים מניף שוב את הסכין. עוד רגע ינעץ. פתאום מפסיק. אולי נמלך בדעתו. הוא מטיח בחוזקה את האבן באיש עם הזקן, ועוזב בריצה קלה במעלה הרכס. לא נמלט. רץ כמי שיודע שאיש לא ידלוק אחריו, ונעלם.

האיש עם הזקן והכיפה הוא הרב אריק אשרמן, העומד בראש "שומרי משפט - רבנים למען זכויות אדם", ארגון יש- ראלי המאגד רבנים רפורמים, קונסרבטיבים ואורתודוקסים. הם עוסקים במגוון נושאים - מהמאבק בעוני בישראל (עבו- דתם סביב ועדת אללוף למלחמה בעוני זכתה בשבחים) ועד זכותם של חקלאים פלסטינים למסוק את זיתיהם. הרב אשרמן אינו מראשי הארגונים שיככבו בקוקטיילים נוצצים בערבי גיוס כספים מעבר לים. הוא איש שטח. הוא מכיר את השומרון, כמו גם את בית-שאן (בה מפעיל הארגון פרויקט לדיור ציבורי) ככף ידו. הוא יהודי מאמין, וצינוני עוד יותר מאמין. ואין בו טיפת שנאה.

המחבל היהודי שניסה לרצוח את הרב אשרמן נסמך, יש להניח, על אותו דין רודף שהנחה את יגאל עמיר. אם היה פלסטיני, הוא היה מנוטרל, בצדק, ברגע ששלף את הסכין

גם ניסיון הרצח שחוזה לא שינה אותו. "אולי התוקף חזר בתשובה ברגע האחרון", הוא מנסה ללמד זכות על האיש שכ- מעט הרג אותו. "הרי בפרשת השבוע כתוב 'אל תשלח ירך אל הנער'...". אסור לטעות ברב אשרמן, הוא לא תמים אבל הוא אוהב אדם. הוא מקדיש את חייו להגן על זכויות הפלסטינים בשטח שלדעתו מוחזק שלא כדין, אבל יש לו גם הרבה מי- לים טובות לומר על צה"ל. הוא יודע שיש מפקדים שמבינים לגמרי עד כמה חשוב, נכון, מוסרי ויהודי לאפשר לבעל שדה לעבד את אדמתו. אשרמן הוא לוחם עיקש לזכויות אדם, אבל הדגל שלו כחול-לבן.

אתה צופה בסרטון שמתעד את התקיפה ונמלא כלימה. 20 שנה חלפו מרצח רבין, וכלום. המוטיבציה של המחבל היהודי הזה היא דתית-משיחית. הוא נסמך, יש להניח, על אותו דין רודף שהנחה את יגאל עמיר. גורלו של אשרמן שפר עליו, הוא לא קיפד חייו, הפעם.

לאן יש להוליך את החרפה הזו? לעובדה שאם היה זה מח- בל פלסטיני הוא היה מנוטרל, בצדק, ברגע ששלף את הסכין; לעובדה שהסרטון הזה עוד לא הוליד את מעצרו של האיש, שעל אף פניו הרעולים יש דרכים רבות לזהותו; ואולי לכך שבאותו שבוע ממש מצא לנכון חבר בכנסת בישראל לכ- נות שופט בבית המשפט העליון כמי "ששם עצמו בצד של האויב".

צריך לומר זאת באופן ברור: פונדמנטליזם יהודי אינו יותר טוב ואינו יותר רע מכל סוג אחר של פונדמנטליזם דתי. ההב- דל היחיד הוא שבפונדמנטליזם האיסלאמי ברור לכולנו שיש להילחם. ובזה שאצלנו בבית, זה הפועל בתוכנו, המאיים על חייו כמדינה יהודית-דמוקרטית ומסכן את הציונות כמפעל היסטורי, אנחנו מהססים גם אחרי 20 שנה. ■

עו"ד יזהר הס הוא מנכ"ל התנועה המסורתית